

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2008. december 17. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az emberrablás bűntette miatt I.rendű vádlott **ÉS TÁRSAI** ellen indított büntetőügyben a **Bács-Kiskun Megyei Bíróság** 2008. szeptember 11. napján kihirdetett **3.B.353/2007/26.** számú ítéletének az **I.r., a II.r., a III.r.** és a **IV.r.** vádlottra vonatkozó részét **m e g v á l t o z t a t j a** akként, hogy az eljárás során felmerült 130.630 (Egyszázharmincezer-hatszázharminc) forint bűnügyi költséget az I., II., III. és IV.r. vádlott **egyetemlegesen** köteles megfizetni.

Egyebekben az elsőfokú ítéletnek az I., II., III. és IV.r. vádlottra vonatkozó részét **h e l y b e n h a g y j a .**

Megállapítja, hogy az I.r. vádlott második utóneve: (utónév), állandó lakcíme: **(Irányítószám, Település, utca, házszám)**, tartózkodási helye: (Irányítószám, Település, utca, házszám).

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottakat bűnösnek mondta ki 3 rb. társtetteségben elkövetett emberrablás bűntettében. Ezért halmazati büntetésül az I.r. vádlottat 2 év börtönre, a II.r. vádlottat 1 év 8 hónap börtönre, a III.r. vádlottat 1 év 10 hónap börtönre, a IV.r. vádlottat 2 év börtönre ítélte, melynek végrehajtását mind a négy vádlott esetében egyezően 3 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a bűnjelekről és a vádlottakat külön-külön kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentett be az ügyész az I., II., III. és IV.r. vádlott terhére súlyosításért, végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása végett. (eredetileg fellebbezett az V., és a VI.r. vádlott felmentése miatt, a bűnösség megállapítása végett is, melyet a fellebbviteli főügyészség visszavont, így az ő vonatkozásukban az ítélet jogerőre emelkedett.)

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a határozat hirdetéskor jelen nem lévő I., II., III. és IV.r. vádlott részére az ítéletnek csupán a rendelkező részét kézbesítette. Rendelkező rész kézbesítésére a Be. 342. § (5) bekezdése csak az ügyész részére ad lehetőséget. A vádlottak részére az indokolt ítéletet kellett volna kiadni azzal a jogorvoslati kioktatással, hogy az ellen a kézbesítéstől számított nyolc napon belül fellebbezéssel élhetnek. Figyelemmel arra, hogy ez elmaradt, az ítélőtábla a nyilvános ülésen jelen lévő I., II., III. és IV.r. vádlottat nyilatkoztatta, akik akként nyilatkoztak, hogy az ítélet ellen fellebbezéssel kívántak volna élni. Erre tekintettel az itt előterjesztett nyilatkozatukat a cselekmény eltérő minősítésére és a büntetés enyhítésére vonatkozóan joghatályos fellebbezésnek fogadta el az ítélőtábla és az I., II., III., IV.r. vádlott fellebbezése folytán is felülbírált az elsőfokú bíróság ítéletét. Ezzel az eljárási szabálysértést kiküszöbölte.

Az elsőfokú eljárás során eljáró védő esetében viszont más a helyzet; miután a vádlottak a nyilvános ülésen úgy nyilatkoztak, hogy a jogban szükségképpen jártas, meghatalmazott védőjüktől értesültek az elsőfokú ítélet rendelkező részének tartalmáról, őt kifejezetten felhívták, hogy fellebbezéssel támadja meg azt. A védőnek - enélkül is - megvolt ugyanakkor a lehetősége a fellebbezése saját jogon történő előterjesztésére, hiszen mint jogban jártas személy nyilvánvalóan tudatában volt - védői minőségéből eredően - annak, hogy a fellebbezését a kézbesítéstől számított nyolc napon belül terjesztheti elő - amit nem tett meg. Következésképpen a védő eljárási jogosultságai nem csorbultak, a másodfokú eljárásra meghatalmazott védőnek pedig értelemszerűen már nincs fellebbezési joga, csupán védenői fellebbezéseit indokolhatta.

A védő indokolása alapvetően az emberrablás bűncselekménye helyett az önbíráskodás és személyi szabadság megsértése bűncselekmények megállapítására és ehhez képest valamennyi vádlott büntetésének enyhítésére irányult.

A fellebbviteli főügyészség az átiratban foglaltakkal egyezően tartotta fenn a fellebbezését.

Bf.II.367/2008/6.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges és lehetséges körben maradéktalanul lefolytatta, minek eredményeképpen túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg.

A tényállás csupán annyiban szorult helyesbítésre - az iratok egybehangzó adatai alapján [Be. 351. § (2) bekezdés b) pontja és 352. § (1) bekezdés a) pontja] - hogy az elsőfokú ítélet 6. oldal 3. bekezdéséből a II.r. vádlott támogató jelenlétére vonatkozó megállapítást mellőzte az ítélet tábla, figyelemmel az elsőfokú ítélet 13. oldalának utolsó előtti bekezdésében foglaltakra, amelyet a tényállás részének tekintett. Azaz, a II.r. vádlott (**sértett neve**) sértettet az utcára kísérte, egyértelműen kifejezésre juttatva, hogy társaival egyetért, szándékegységben cselekszik velük és magatartásával a sértett helyváltoztatási szabadságának korlátozásához és a fenyegetettség-érzetük kialakulásához *tevélegesen* is hozzájárult. Ezzel a kiegészítéssel, illetve helyesbítéssel megalapozott az elsőfokú ítélet tényállása.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásában részletesen megállapította, hogy mely vádlott milyen *tevéleges* magatartást valósított meg, figyelemmel arra, hogy a védő vitatta azt is, hogy a minősített fenyegetés megvalósult-e egyáltalán. A tényállásból megállapíthatóan a III., IV.r. vádlott a sértetteket közvetlenül veréssel fenyegette, és a IV.r. vádlott feléjük ilyen jellegű mozdulatot is tett. Az I.r. vádlott szóban, ezzel egyetértve ugyanilyen fenyegető kijelentést hangoztatott és a II.r. vádlott is az előbb írtak szerinti tényállásszerű magatartást valósított meg. Ezzel a minősített fenyegetés, tehát a közvetlen testi épség ellen irányuló fenyegetés megvalósult.

Nem osztotta az ítélet tábla a védőnek a cselekmény eltérő minősítésére vonatkozó álláspontját sem. A HVG-Orac kiadó által kiadott Btk. Kommentárban foglaltak szerint is e bűncselekmény jogi tárgya a személyi szabadság, továbbá a vagyoni viszonyok törvényes rendje, ezen túl a közrend és a közbiztonság is. Az elkövetési magatartásnak két mozzanata van; egyrészt a személyi szabadságtól való megfosztás, másrészt pedig a szabadon bocsátásnak követelés teljesítésétől való függővé tétele. A rendbeliség tekintetében pedig irányadó, hogy ahány sértett sérelmére valósítják meg a cselekményt, az annyi rendbelinek minősül. A Legfelsőbb Bíróság több eseti döntése sem hagy kétséget ezen álláspont helyessége felől; ezek közül az 1998. évfolyam 368 sz. és a 2001. évfolyam 413. sz. jogeseteket emeli ki az ítélet tábla.

Egyértelműen iránymutatást adott e két jogeset a bírói gyakorlat számára, akként, hogy ha a személyi szabadságtól megfosztás, illetve testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel az elkövetők a fogvatartott személy szabadon bocsátását valamely követelés teljesítésétől teszik függővé, akkor a cselekmény nem a személyi szabadság megsértése vagy az önbíráskodás, hanem az emberrablás büntettét valósítja meg.

Az emberrablás büntette az önbíráskodás büntettével a specialitás viszonyában áll, önbíráskodás helyett akkor is emberrablást kell megállapítani, ha a tettesek a személy elleni erőszak és a kvalifikált fenyegetéssel a személyi szabadságtól megfosztott sértettek szabadon bocsátását jogosnak vélt vagyoni igényük teljesítésétől teszik függővé. E tekintetben közömbös, hogy a követelés teljesítésére kívülállót, vagy

éppen a szabadságától megfosztott sértettet hívják-e fel, mert utóbbi esetében is az emberrablást kell megállapítani.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla osztotta az elsőfokú bíróság minősítés tekintetében kifejtett álláspontját, ennyiben kiegészítve a jogi indokolást.

Ebből következik, hogy a vádlottaknak a védő által indokolt, eltérő minősítést célzó fellebbezései nem vezettek sikerre.

Az elsőfokú bíróság a vádlottakkal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabott ki, mégpedig az I. és a IV.r. vádlott vonatkozásában a törvényi minimumban, míg a II. és a III.r. vádlottnál enyhítő szakasz alkalmazásával állapítva meg ennek tartamát. Nem vitásan a cselekmény tárgyi súlya nagy, és azt igen súlyos büntetési tétellel fenyegeti a törvény. Ugyanakkor jelen ügyben nem hagyható figyelmen kívül a cselekmény enyhébb elkövetési módja, ami miatt a büntetéskiszabás nyomatékos differenciálására van szükség. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a büntetés tartamát arányosan állapította meg. A vádlottakkal szemben nem indokolt végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása. Nem vitás, hogy a III., IV.r. vádlott korábban önbíráskodás büntette miatt is volt büntetve, ugyanakkor korábbi elítélésük óta több, mint 10 év eltelt, erre figyelemmel az ítélőtábla sem tartotta szükségesnek a vádlottakkal szemben végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását.

Erre figyelemmel a fellebbezéseket egyik irányban sem ítélte alaposnak, ezért az elsőfokú ítéletnek a minősítésre és a büntetés kiszabására vonatkozó részét helyesnek ítélve, azt helybenhagyta.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottak érdekkörében felmerült szakértői díjjal, illetve tanúk útiköltségével felmerült bűnügyi költséget elosztotta és külön kötelezte a vádlottakat ennek megfizetésére. Erre helyesen egyetemlegesen kellett volna a vádlottakat kötelezni, ezért ezt a Bf.II.367/2008/6.

rendelkezést az ítélőtábla ekként megváltoztatta [Be. 388. § (3) bekezdés második mondata és Be. 372. § (1) bekezdése].

Végezetül, az ítélőtábla a rendelkezésre álló közokiratok tartalma alapján helyesbítette az I.r. vádlott nevét, illetve lakcímét, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet a Be. 371. § (1) bekezdés I. fordulata alapján helybenhagyta.

S z e g e d , 2008. december 17.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Katona Tibor sk.
a tanács tagja,előadó

Dr.Mezőlaki Erik sk.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.367/2008/6. számú ítélete és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.B.3532007/26. számú ítéletének az I.r., a II.r., a III.r., a IV.r. vádlottra vonatkozó és a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.

S z e g e d , 2008. december 17.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke